

Vlaams
Parlement

vergadering **C79**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 13 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het Logiesdecreet – 703 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Michel Doomst tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toeristische ambities voor het kasteelpark Ter Rijst in Pepingen – 648 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rol van Vlaanderen in het Belgische voorzitterschap van de Benelux Unie – 670 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het overleg met de Vlaamse Regering naar aanleiding van de federale plannen tot sluiting van federale ambassades – 715 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de visie van de Vlaamse Regering over de toekomst van de EU en de Grexit in het bijzonder – 725 (2014-2015)	16

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het Logiesdecreet – 703 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Van Esbroeck

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, in de beleidsnota Toerisme 2014-2019 wordt in hoofdstuk IV.2.1. voor een evaluatie en een bijsturing van het Logiesdecreet gepleit. Ik citeer: "Vertrekkende van de recente ambtelijke evaluatie krijgt het Departement internationaal Vlaanderen de opdracht het decreet technisch en beleidsmatig te evalueren, in samenspraak van de sector. Waar nodig passen we het aan."

Minister, tijdens de bespreking van de beleidsnota in de commissie bent u hier in uw inleidende uiteenzetting op ingegaan. Ik citeer het verslag: "De minister wil de toeristische sector doen uitgroeien tot een gezonde en bruisende sector. De minister verklaarde: 'De overheid moet bescheiden zijn en vooral willen stimuleren, faciliteren en coördineren, terwijl de creativiteit van de ondernemers moet komen.' In het kader van de tweede strategische doelstelling wil de minister het Logiesdecreet evalueren en bijsturen. De ambities zijn een vereenvoudiging, een gelijk speelveld voor nieuwe aanbodvormen en de afstemming op de Hotelstars Union." Verder hebt u benadrukt dat u het kwaliteitsbeleid wilt stroomlijnen om door het bos de bomen weer te kunnen zien. Er moet een enkel loket komen en de initiatieven moeten intern worden afgestemd.

In het verslag van diezelfde bespreking kunnen we ook uw replieken op een aantal interventies van Vlaamse volksvertegenwoordigers lezen. Voor de evaluatie van het decreet Toerisme voor Allen hebt u de regelgevingsagenda 2016 op het oog. Verder citeer ik dit: "De evaluatie van het Logiesdecreet is in de eerste plaats technisch, terwijl mevrouw Brouwers vooral politieke argumenten aanbracht." U hebt mijn argumenten toen wel valabel genoemd. U hebt hieraan toegevoegd dat u openstond voor discussies.

Minister, om ons wat beter te informeren, wil ik hier kort op terugkomen. Heeft het Departement internationaal Vlaanderen dat technisch en beleidsmatig evaluatierapport ondertussen afgewerkt?

Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen in het rapport? Wat zijn de volgende stappen die u zult zetten in het licht van de opvolging van het rapport? Zo neen, wanneer zal het rapport beschikbaar zijn? Zal het Vlaams Parlement dit rapport kunnen inkijken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, ik wil eerst naar de genese van bepaalde zaken teruggrijpen. De doelstellingen van de evaluatie van het Logiesdecreet vormen een ambitie die al door mijn voorganger is geuit en vertolkt. Toenmalig minister van Toerisme Bourgeois heeft toen al een technische evaluatie van de uitvoering van het Logiesdecreet aangekondigd.

Grosso modo zijn er velerlei redenen. Uiteindelijk dateert het decreet van 2008. Ondertussen zijn er wel wat recente evoluties geweest. Bovendien is vanuit verschillende hoeken om enige versoepeling en vereenvoudiging gevraagd. Om tot een evaluatie over te gaan, zijn drie onderzoeksvragen duidelijk gedefinieerd.

De eerste vraag is wat nu de stand van zaken is met betrekking tot de uitvoering van het Logiesdecreet. In welke mate strookt die uitvoering met de initieel vooropgestelde timing en doelstellingen? De tweede vraag is welke knelpunten er zijn met betrekking tot de omzetting in de praktijk en de uitvoering van het Logiesdecreet. Wat bemoeilijkt het behalen van de vooropgestelde doelstellingen? De derde vraag is welke aanpassingen we zouden moeten doorvoeren indien we de geïdentificeerde knelpunten zouden willen aanpakken. Dat zijn de drie onderzoeksvragen die zijn geformuleerd. Op basis hiervan is een vrij uitgebreide onderzoeksrunde gestart.

Voor de eerste onderzoeksvraag is gebruik gemaakt van de data van het Vlaams Logiesinformatiesysteem (VLIS) en van de databank van de cel Handhaving van het Departement internationaal Vlaanderen. Voor de tweede onderzoeksvraag zijn veel gegevens als basis gebruikt. Het gaat onder meer om de beschikbare adviezen van het adviescomité van het toeristische logies, om de ervaringen en de adviespraktijk van de beroepscommissie voor het toeristische logies en van de Technische Commissie Brandveiligheid voor het toeristische logies, om de ervaringen van de evaluaties door en de inschattingen door de dienst Toeristische Vergunningen van het Departement internationaal Vlaanderen, om de ervaringen, inschattingen en suggesties van de cel Handhaving van het Departement internationaal Vlaanderen en om de uitspraken van de rechterlijke macht op basis van het decreet zelf. Ik fungeer ter zake als beroepsorgaan, maar uiteindelijk kan elke beslissing die ik neem of bevestig voor de Raad van State worden aangevochten. Daarnaast is er nog de expertise en de knowhow van de dienst Wetsmatiging en van de Coördinatiecel Vlaams e-government (CORVE) in de schoot van de Vlaamse Regering. Wat vereenvoudigingen betreft, hebben zij soms ook goede suggesties. De derde onderzoeksvraag betreft de vertaling van eventuele verbetervoorstellen in concrete amenderingen van het Logiesdecreet.

Dit alles heeft een evaluatierapport opgeleverd. Ik zal nog nagaan hoe we op dit vlak verder kunnen gaan. Het evaluatierapport is redelijk omvattend, zonder al te uitgebreid te zijn. Het bestaat uit vier delen.

Het eerste deel geeft een stand van zaken in verband met de uitvoering van het Logiesdecreet. Het tweede deel benoemt de vastgestelde knelpunten in verband met de uitvoering van het Logiesdecreet. In dit deel wordt ingegaan op de knelpunten inzake het toepassingsgebied, de voorgeschreven normen, de promotie en de handhaving van het decreet.

In het derde deel worden concrete verbetervoorstellen geformuleerd, op eerder technisch niveau. In een vierde deel worden enkele andere uitdagingen voor de logiessector besproken.

Voor we ingaan op hoe we dit rapport verder kunnen bespreken in deze commissie, maak ik eerst enkele kanttekeningen, die we vorige keer ook hebben gegeven. Er rijzen technische problemen, en dat is nog iets anders dan de politieke appreciatie of de beleidsmatige inschatting van wat we in fine met dat Logiesdecreet willen doen.

Het rapport is een technische evaluatie, het beperkt zich met andere woorden tot een analyse van de knelpunten die opdoken bij de implementatie van het decreet. Met knelpunten bedoelen we: in welke mate zijn de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd? Zonder een oordeel te vellen over de na te streven doelstellingen, de mate waarin die correct zijn of misschien te hoog gegrepen. Het gaat over de doelmatigheid van het decreet.

Men doet geen uitspraken over de beleidseffecten van het decreet. Ik denk aan de vaak gemediatiseerde discussies over de vergunningsplicht van particuliere logiesverstrekkers, via websites als Airbnb. Dat zult u natuurlijk niet terugvinden

in het rapport, dat zijn bij uitstek politieke evaluaties. De uitdagingen van de logiessector zijn uiteraard ook niet beperkt tot wat vervat zit in dit rapport.

Ik stel voor dat ik het rapport bezorg aan de leden van de commissie en aan de voorzitter met de vraag hoe we verder gaan. Dit is de eerste stap: meten. Er is gekeken in welke mate de oorspronkelijk geformuleerde doelstellingen zijn behaald, en welke punten van verbetering er zijn. Het is de eerste stap in het legistische proces dat we mogelijk willen aanvatten. We kunnen misschien in de schoot van deze commissie een discussie ten gronde voeren over waar we heen willen met dit decreet.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel, minister, voor dit toch wel perfecte antwoord voor een parlementslid. U legt de bal in ons kamp voor de politieke conclusies bij het rapport. In de schoot van deze commissie kunnen we daarover samen verder discussiëren. Dat vind ik heel mooi.

We kijken met belangstelling uit naar het rapport. Ik denk dat er heel veel interessante informatie in staat voor de mensen die hier het beleidsdomein Toerisme en specifiek de logiesverstrekkers opvolgen. Ik kijk er echt naar uit. Ik hoop dat we, op basis van dit rapport, binnenkort kunnen kijken hoe we verder gaan.

U zegt dat het vooral technische elementen geeft: hebben we de doelstellingen bereikt of niet? Die zullen niet altijd even goed bereikt zijn, neem ik aan. U bent nog niet op de inhoud ingegaan, dat verwacht ik vandaag ook niet. Misschien is het goed dat we het allemaal met een open blik kunnen lezen en nadien samenzitten in de commissie. Dat is iets voor de regeling van de werkzaamheden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Michel Doomst tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toeristische ambities voor het kasteelpark Ter Rijst in Pepingen – 648 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Van Esbroeck

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik ben blij dat dit in het regeerakkoord is aangekondigd als een prioriteit. Het is toch een domein met wat 'carrure', strategisch, toeristisch, romantisch, goed gelegen. Minister, misschien hebt u er zelf gebruik van gemaakt voor evenementen, gezien de nabijheid. Het domein is toch 50 hectare groot en kent als wandelpark al enige uitstraling. Het kasteel is ook de moeite waard. Sinds 1981 is het eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos, omdat er ook nog een interessant bos van zo'n 28 hectare aan verbonden is.

U stelt terecht dat het voor Brussel en de brede Vlaamse Rand toeristische mogelijkheden heeft. Er is al een stedenbouwkundige vergunning voor de restauratie. Informeel is er, denk ik, ook al verkend welke investeringen mogelijk zouden zijn uit privéhoek. Er was ook al een concept om er een kunstinvulling aan te geven en er een mogelijkheid tot bed and breakfast uit te bouwen, naast de torenwoning. Ik ben altijd benieuwd wat de functie is van die torenwoning, die in concessie is gegeven.

Minister, wat is de stand van zaken betreffende de toeristische ambities van het kasteelpark? Welke invullingen kunnen, naast het concept van natuur en cultuur, naar voren worden geschoven? In welke ondersteuning voorziet u voor het park?

Wat zou de concrete en misschien zelfs definitieve invulling kunnen bieden? Ik weet dat het vroeg op het jaar is om dat allemaal al te vragen, maar het is nuttig te weten in welke richting de wind zou kunnen waaien.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Doomst, ik sluit me aan bij uw appreciatie van het domein zelf. Het is bij de streekbewoners niet onbekend. Er ligt nog wat potentieel verscholen.

U verwijst naar de opname in het regeerakkoord als prioriteit. Dat is uw inschatting, geloof ik. Het staat inderdaad op pagina 109 van het regeerakkoord in het hoofdstuk Natuur. Het domein Ter Rijst wordt daar inderdaad bij naam genoemd.

Ik ben het met u eens dat een ontsluiting een toeristisch potentieel zou kunnen hebben, maar wie ben ik om namens de eigenaar te gaan spreken? Zoals u terecht opmerkt, is het eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos. Wij willen een toeristische ontsluiting wel faciliteren. Dat betekent dat Toerisme Vlaanderen expertise ter beschikking wil stellen als er een vraag komt van de eigenaar. Ook reguliere subsidies voor ondersteuning kunnen worden aangevraagd. Deze vraag moet aan Toerisme Vlaanderen worden gericht. Deze optiek is ons eigen.

Wat de concrete ambities en de bestemming van het domein betreft, moet ik u doorverwijzen naar minister Schauvliege. Zij is bevoegd voor het Agentschap voor Natuur en Bos. Daar zal men de beslissing moeten nemen over de toekomst van het domein.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): Ik denk dat het domein jarenlang onderbenut is geweest. Het biedt mogelijkheden voor de streek. We hebben een periode van tien à vijftien jaar verloren. Ik zal minister Schauvliege hierover aanspreken om te vragen dat zij de nodige impulsen geeft. Ik stel voor dat we dan – onderbouwd vanuit de regio – samen met Toerisme Vlaanderen de volgende maanden de mogelijkheden te onderzoeken om van onderuit enige steun te geven aan een betere benutting. Het domein heeft immers geld gekost, en vergt nu onderhoudsgeld. Het publiek zou er beter gebruik van kunnen maken dan nu het geval is.

Minister Ben Weyts: We moeten de huidige positie – tussen hangen en wurgen – een beetje uitklaren. Er moet een nieuwe richting worden aangeduid, wat die ook moge wezen. Er zit heel wat meer in dat domein en dat pand. Er is meer mogelijk dan toeristische doeleinden. Men kan er alle kanten mee uit, ook vanwege de ligging. Er moet een beslissing komen zodat we vooruit kunnen gaan. Dat kan de regio enkel ten goede komen.

De heer Michel Doomst (CD&V): Van de 1000 hectare groen die er liggen, kunnen we er een aantal beter gebruiken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rol van Vlaanderen in het Belgische voorzitterschap van de Benelux Unie – 670 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Op 1 januari neemt België het voorzitterschap op van de Benelux Unie. Volgende week stelt het voorzitterschap in het Egmontpaleis officieel zijn prioriteiten voor.

Het college van secretarissen-generaal van de Benelux had in dit verband reeds een werkvergadering met federaal minister van Buitenlandse Zaken Reynders. Het college informeerde minister Reynders van een aantal lopende Benelux-projecten, want zoiets is natuurlijk altijd een combinatie van bestaande projecten en van nieuwe accenten. Dat is in lijn met het Beneluxjaarplan 2015 dat op 16 december door het Comité van Beneluxministers werd vastgelegd.

Minister Reynders is bij dat overleg dieper ingegaan op de resultaten die België als voorzitter samen met de partnerlanden wil realiseren. Dat zijn er in totaal drie. Zo zal worden ingezet op veiligheid, duurzame mobiliteit en energie, materies waar ook Vlaanderen bij betrokken is. Mobiliteit en energie staan bij ons ook hoog op de agenda, evenals een aantal veiligheidsaspecten.

We kunnen terugkijken op een productief jaar onder Nederlands voorzitterschap waarin de Benelux zich vooral heeft toegelegd op het tegengaan van sociale fraude en het bevorderen van economische groei; het laatste door onder andere betere regelgeving voor onze transport- en logistieke sector. Voor Vlaanderen dat zich verder wil ontwikkelen als logistieke draaischijf van Europa is dat natuurlijk een bijzonder belangrijk dossier.

De sociale top van de premiers en ministers van Sociale Zaken in februari 2014 stond helemaal in het teken van het bestrijden van sociale dumping. Diverse Beneluxbeslissingen hadden het afgelopen jaar een reële impact op ondernemers in de Benelux, bijvoorbeeld om efficiënter op te treden tegen acquisitiefraude, een vorm van bedrijfsoplichting. De Benelux heeft er ook voor gezorgd dat grote zeecontainers vlotter over de grens vervoerd kunnen worden. Vervoersbedrijven werden geconfronteerd met zware administratieve procedures aan de grenzen. Binnen de Benelux is dit nu vereenvoudigd door het schrappen van speciale vergunningen. Deze lopende projecten verdienen de komende jaren een goede opvolging omdat het ook voor Vlaanderen belangrijke dossiers zijn.

Minister, welke rol is er weggelegd voor de deelstaten in het kader van het Belgisch voorzitterschap? Ik stel deze vraag omdat het vernieuwde Benelux Unieverdrag bepaalt dat de Belgische constitutionele context daarin helemaal wordt gevaloriseerd en dat de deelstaten hun plaats krijgen, wat in het verdrag van 1948 natuurlijk nog niet het geval was.

Werden de deelstaten betrokken bij de voorbereiding van het voorzitterschap?

Zal Vlaanderen zelf ook events organiseren rond bepaalde thema's in 2015? Ik denk aan de thema's die zich op Vlaams terrein bevinden.

Hoe ziet u de medewerking van Vlaanderen aan de opvolging van de lopende projecten rond sociale fraude en economische groei?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Kennes omdat ik denk dat het van het allergrootste belang is dat de Benelux als supranationale instelling rekening houdt met de staatkundige indeling van haar leden. Zo is de Belgische delegatie in de parlementaire assemblee van de Benelux reeds een weerspiegeling van onze staatkundige realiteit. Dat is een goede zaak.

Het lijkt me ook logisch, zoals de heer Kennes aangeeft, dat Vlaanderen ook kan wegen op de agenda van dat voorzitterschap. In die zin vraag ik me ook af in hoever wij daarbij betrokken werden of alsnog bij betrokken kunnen worden.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, dit is een interessante en actuele vraag. We hebben er bij de herziening van het Beneluxverdrag voor gezorgd dat er een grotere betrokkenheid is van de deelstaten. Ik heb daar heel veel energie aan besteed, ook al is de Benelux op zich een beetje uit het blikveld verdwenen. Het heeft destijds toch een grote rol gespeeld en kan dat nog doen als voortrekker binnen bepaalde domeinen in de EU, ook in het licht van de toekomstige evolutie binnen de Unie, met de reductie van het aantal commissieleden enzovoort. We moeten aandacht blijven hebben voor en dynamiek blijven steken in het Beneluxgegeven.

Het Beneluxsecretariaat werkt het voorstel van jaarprogramma uit. De lidstaten kunnen hierop reageren. De rol van de deelstaten is formeel geregeld in het op 5 juni 2009 gesloten samenwerkingsakkoord. Op basis daarvan werd een Beneluxoverlegorgaan opgericht waarbij de FOD Buitenlandse Zaken instaat voor de intra-Belgische coördinatie. De voorstellen worden dus geformuleerd door het secretariaat. Verschillende beleidsdomeinen brachten amendementen op de tekst aan, waarvan de meeste werden meegenomen in de definitieve versie. Vlaanderen heeft de thema's mobiliteit, energie, arbeidsmobiliteit en de strijd tegen sociale fraude aangereikt om een trilaterale samenwerking aan te gaan.

Voor Vlaanderen waren twee criteria belangrijk bij het bepalen van deze prioriteiten: dat de gekozen thema's voor de drie landen ook binnen de regeringen hoog op de agenda staan en dat er concrete resultaten kunnen worden verwacht. U hebt al verwezen naar de prioriteiten van het Belgisch voorzitterschap. Een ervan werd door Vlaanderen aangebracht, namelijk duurzame mobiliteit. De andere twee prioriteiten van het Belgisch voorzitterschap zijn veiligheid en energie. Vlaanderen heeft dus actief zijn stempel gedrukt op dat programma.

Het Beneluxsecretariaat bereidt op dit moment de evenementenkalender voor. We hebben een afspraak, ze komen naar mijn kabinet binnenkort. Zij bereiden de kalender voor, ik heb daar nog geen zicht op, maar we worden hierbij betrokken. Een aantal zaken liggen al vast: de ministeriele ondertekening van de beschikking inzake diploma-erkenning, dat betekent een automatische diploma-erkenning binnen de Benelux. Daar spelen we ook een voortrekkersrol binnen de EU. We willen veel minder formalisme, minder tijdverlies, het is beter voor de arbeidsmobiliteit, beter voor mensen die een job zoeken binnen de Benelux. Daar wordt nu de laatste hand aan gelegd. Op 26 januari komen de experts opnieuw samen en dan wordt besproken hoe er hierrond wordt gecommuniceerd, via een event, locatie van het event enzovoort.

Een tweede punt zijn de langere en zwaardere voertuigen. Het volgend overleg daarover vindt op 12 januari plaats met het kabinet van minister Weyts over de invulling van de ondertekeningsceremonie.

Voor het derde punt hoopt men in het najaar nog een Beneluxbeschikking inzake homologatie van elektrische voertuigen te kunnen laten ondertekenen en daar de nodige richtbaarheid aan te geven.

Vlaanderen participeert alvast aan workshops en conferenties over diverse thema's die door het secretariaat worden georganiseerd. We zullen daar binnenkort meer zicht op hebben. We zullen nagaan in hoeverre dat zinvol en mogelijk is. Ik zal de collega's daarover bevragen. Heel binnenkort komt er die ontmoeting van mijn kabinet met het secretariaat. Ik zal aan de collega's

voorstellen om op hun terrein, als ze dat belangrijk achten, als het om een gedeeld belang gaat voor de drie landen, eventueel een workshop of conferentie of zo te organiseren.

Een belangrijk moment is de openingsceremonie van het voorzitterschap op 20 januari in het Egmontpaleis. Op dit startevenement zal het nieuwe Verdrag over de Benelux Interparlementaire Assemblee ondertekend worden, dat het bestaande verdrag uit de jaren vijftig vervangt. Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, worden ook de deelstaten hierbij betrokken. We hebben erop gestaan om zelf mee te ondertekenen en geen mandaat te geven aan minister Reynders. De andere deelstaten komen niet. Ik kan er zelf niet zijn, ik zit in Davos, minister Turtelboom zal de honneurs namens Vlaanderen waarnemen en de officiële ondertekening doen.

De uitvoering en opvolging van de projecten die zitten vervat in het jaarplan rond sociale fraude en economische groei, maar ook de andere thema's, gebeurt door de verschillende betrokken Vlaamse beleidsdomeinen. Dat kan de vorm aannemen van strategisch overleg op hoog ambtelijk niveau of een meer technische en operationele aanpak binnen werkgroepen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. Het voldoet aan mijn verwachtingen. Vlaanderen was betrokken bij de totstandkoming van het jaarprogramma en nam actief deel. De nadruk lag op duurzame mobiliteit. Dat is goed. Als we een logistieke draaischijf willen zijn en wetende dat we nog heel wat mobiliteitsknelpunten hebben, is het belangrijk dat we dat bewaken en alle kansen aangrijpen om daar samen met anderen werk van te maken.

Ik noteer dat de inhoudelijke momenten – ik heb het events genoemd – over concrete zaken gaan zoals de diploma-erkenning en de homologatie van elektrische voertuigen, en over de lange en zware voertuigen die nog besproken werden in het Beneluxparlement in december. Als ik het over events heb, gaat het over de ondertekening van zulke zaken en de ruchtbaarheid die we daar dan aan geven zodat de mensen weten hoe dat tot stand is gekomen, wie de partners zijn, welke structuren daartoe hebben bijgedragen, en vooral wat voor bepaalde sectoren het concrete voordeel is. Dat moeten we vaak doen omtrent de Benelux: aan de betrokkenen laten weten of duidelijk maken dat het voor mensen is en voor bedrijven dat maatregelen worden genomen en afspraken worden gemaakt.

Minister-president, wilt u dit blijven opvolgen en een coördinerende rol spelen binnen de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, ik noteer met zeer veel vreugde dat u energie wil blijven steken in de Benelux, ook al is die momenteel een beetje weggedeemsterd. U hebt inderdaad concrete voorbeelden gegeven waar de Benelux in de toekomst nog een rol zal spelen. Dat verheugt me.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het overleg met de Vlaamse Regering naar aanleiding van de federale plannen tot sluiting van federale ambassades
– 715 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, op 9 december 2014 heb ik in deze commissie een vraag om uitleg gesteld over de mogelijke sluiting van Belgische diplomatieke en consulaire posten en over de implicaties hiervan op het Vlaams diplomatiek netwerk.

Minister-president, u hebt toen geantwoord dat de sluiting van een aantal posten wel degelijk implicaties voor Vlaanderen zou hebben. Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.) is aanwezig in 8 van de 33 posten die volgens de toen circulerende lijst voor sluiting in aanmerking kwamen.

Op 9 december 2014 hebben we hierover van gedachten kunnen wisselen. Op het ogenblik dat ik mijn vraag om uitleg stelde, had de minister van Buitenlandse Zaken nog geen overleg gepleegd met u, met het Departement internationaal Vlaanderen of met F.I.T.

U hebt toen geantwoord dat u minister Reynders een brief zou sturen met de vraag te worden ingelicht over de keuzes en over de mogelijke gevolgen voor de kantoren waar de vertegenwoordigers en de medewerkers van de Vlaamse Regering werken. U zou het antwoord op die brief afwachten alvorens zelf initiatieven te nemen.

U hebt toen tevens onderstreept dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers in de bedreigde posten in Casablanca, Marokko en in Toronto, Canada hun diplomatiek statuut zouden verliezen. De ontvangende staat zou ermee kunnen instemmen dit statuut te behouden, hoewel de Vlaamse economische vertegenwoordigers in dat geval niet langer in een diplomatieke of consulaire zending aanwezig zouden zijn. Een sluiting van de federale diplomatieke posten in Rijsel en in Keulen zou op het vlak van huurgelden een zekere meerkost betekenen. U hebt toen eveneens vermeld dat F.I.T. in het geval van een sluiting van de post te Keulen zou overwegen deze stad helemaal te verlaten en naar Düsseldorf uit te wijken. Dit is een beslissing die de raad van bestuur van F.I.T. finaal moet nemen.

Op 19 december 2014 zijn de circulerende geruchten in een formele beslissing omgezet. De FOD Buitenlandse Zaken heeft een persbericht verspreid met daarin de beslissing van de minister van Buitenlandse Zaken om de ambassades in Talinn, Riga, Vilnius, Bratislava, Ljubljana, Nicosia, Tripoli, Brazzaville, de consulaten-generaal in Keulen, Rijsel, Straatsburg, Genève, Casablanca en Johannesburg, het consulaat in Toronto en de bureaus voor ontwikkelings-samenwerking in Quito en La Paz te sluiten. We kunnen hier enkel akte van nemen.

Minister-president, ik neem aan dat u minister Reynders een brief hebt gestuurd. Hebt u enige reactie op die brief ontvangen?

Is er voor 19 december, de datum van de verspreiding van de definitieve beslissing, enig overleg geweest tussen de federale overheid en de deelentiteiten? Zo ja, welke standpunten hebben de deelstaten tijdens dit overleg ingenomen?

Hebt u uitsluitel gekregen over de bereidheid van Marokko en Canada om het diplomatiek statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers in die landen na de sluiting van de consulaten-generaal in Casablanca en in Toronto te behouden?

We weten nu wat de Federale Regering heeft beslist. Welke financiële meerkost brengt dit voor de Vlaamse Regering met zich mee?

Heeft de raad van bestuur van F.I.T. de beslissing van minister Reynders reeds besproken? Is de optie het kantoor van Keulen naar Düsseldorf te verplaatsen daarbij aan bod gekomen?

We kennen nu de situatie en de werkwijze. Acht u het aangewezen zelf nog bijkomende initiatieven te nemen? Zo ja, aan welke initiatieven denkt u dan?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik zal de vragen van de heer Van Overmeire niet herhalen. De sluiting van de post in Rijsel is hier al eens aan de orde geweest. Dit is een opvolgingsvraag. Ik zou echter ook graag een paar bijkomende vragen stellen.

Minister-president, dit is belangrijk voor Vlaanderen. Het diplomatiek statuut en de huisvesting zijn hier aspecten van. Zult u dit punt op de agenda van het Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) plaatsen? Dit lijkt me daar bij uitstek thuis te horen.

Welke concrete gevolgen hebben de sluitingen voor Vlaanderen? Wordt hiervan een inschatting gemaakt of wordt een nota voorbereid over de impact op het vlak van de huisvesting, de kosten en dergelijke? Hoe moeten we hiermee omgaan? Die nota moet niet enkel een inventaris vormen. We moeten ook denksporen krijgen om hiermee om te gaan.

De specifieke situatie in Rijsel is ook voor Wallonië relevant. Vorige keer is al toegelicht dat dit uiteraard ook relevant is voor Vlaanderen, in het bijzonder voor West-Vlaanderen. Hebt u hierover echter al overleg met uw Waalse ambtsgenoot gepleegd of acht u dit niet aangewezen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, dit is een vervolg op de vraag om uitleg die ik op 9 december 2014 heb beantwoord. Die vraag om uitleg werd toen gesteld naar aanleiding van een persbericht waarin stond dat 33 posten voor sluiting door de federale overheid in aanmerking kwamen.

Op 19 december 2014 heeft de FOD Buitenlandse Zaken een nieuw persbericht verspreid. Hierin werd de effectieve sluiting aangekondigd van zeventien ambassades, consulaten-generaal, consulaten en bureaus voor ontwikkelings-samenwerking. De lijst is daarnet al voorgelezen.

Voor zover het nog nodig is, zal ik de commissiesecretaris een kopie bezorgen van de bijlage bij de brief die ik van minister Reynders heb ontvangen. Ik heb die brief, die niet is gedateerd, op 24 december 2014 ontvangen. De bijlage bevat een overzicht van de geplande sluitingen van de ambassades, de consulaten-generaal en de consulaten. De bijlage bevat tevens de voorgenomen hertoewijzing van de rechtsgebieden en de timing. Iedereen kan hier kennis van nemen. De hertoewijzing van de rechtsgebieden vergt wel nog het akkoord van de betrokken staten waar de vestigingen zich bevinden. De in de brief vermelde reden voor de sluitingen is het strakke begrotingskader van de Federale Regering.

Er heeft geen voorafgaand overleg plaatsgevonden. Op 19 december 2014 heb ik een persmededeling gelezen. Op 24 december 2014 heb ik een brief ontvangen.

Het consulaat in Toronto is wat we een tripost noemen. Een vertegenwoordiger van het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements Etrangers (AWEX) treedt daar op voor de Vlaamse regio. Daar is geen post van F.I.T. F.I.T. beschikt in Canada over een Vlaamse economische vertegenwoordiger in Montréal. Die post is niet in de lijst van te sluiten posten opgenomen.

De sluiting van het consulaat-generaal in Marokko is voor 2016 gepland. Er is nog geen uitsluitsel over het diplomatiek statuut van de Vlaamse economische vertegenwoordiger. F.I.T., de federale overheid en het gastland voeren hierover gesprekken. Die gesprekken zitten op schema.

Eind deze maand zal ik de Marokkaanse ambassadeur ontvangen. Dit is een van de thema's die ik zal aankaarten. De verwachtingen met betrekking tot het behoud van het statuut zijn vrij goed.

De sluiting van de posten in Rijsel en in Keulen zal met zekerheid een financiële meerkost betekenen. Volgens een eerste ruwe indicatie op basis van de beschikbare standaardindex van de huurprijzen door Cushman & Wakefield zou de meerkost op jaarbasis waarschijnlijk ongeveer 15.000 euro zijn. Een verhuizing naar Düsseldorf zou het nog duurder maken. Dat is een beslissing die F.I.T. moet nemen. Volgens mij is Düsseldorf een veel duurder stad dan Keulen. Alles is afhankelijk van de concrete invulling die aan de huisvesting op beide locaties zal worden gegeven.

Wat de sluiting van de post in Rijsel betreft, zal binnenkort een vergadering plaatsvinden. Ik zal dan zien welke houding het AWEX op dat vlak inneemt. Ik zal dan ook de praktische aspecten bekijken. Ik zal eens informeren of we in het licht van Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai over kantoren kunnen beschikken. We stoppen daar vrij veel geld in. Mijn ervaring is dat er vrij veel faciliteiten zijn, zeker om te vergaderen. F.I.T. is hiermee bezig. Dat is veldwerk waarmee ik niet dagelijks persoonlijk bezig ben of hoeft te zijn.

Dit is nog niet aan bod gekomen tijdens vergaderingen van de raad van bestuur van F.I.T. De raad van bestuur heeft nog niet vergaderd. De eerstvolgende vergadering zal op 31 maart 2015 plaatsvinden. De sluiting van de posten zal dan ongetwijfeld aan bod komen.

Ik acht het op dit ogenblik niet nodig zelf initiatieven te nemen of om een ICBB bij elkaar te roepen. Minister Reynders heeft me laten weten dat hij in verband met de praktische afhandeling zelf een vergadering zal beleggen. Ik had het beter en correcter gevonden indien we vooraf een gesprek hadden kunnen voeren. Het is natuurlijk een beslissing van de federale overheid. Die beslissingen worden autonoom genomen, net als onze beslissingen over onze vestigingsplaatsen. Indien het om een huisvesting in hetzelfde gebouw gaat, zou ik het echter logisch vinden vooraf een gesprek met de huurders en de betrokken gebruikers te voeren om mee te delen wat de plannen zijn.

Er is afgesproken heel binnenkort een vergadering te houden over de praktische afhandeling en over het diplomatiek statuut van onze economische vertegenwoordigers dat, onder meer in Marokko, eventueel in het gedrang zou kunnen komen. Een ICBB hoeft voor mij niet. Alle betrokkenen zullen bij elkaar zitten. Wat het statuut van die vergadering is, vind ik van minder belang. Het belangrijkste is dat er kan worden gesproken en dat we kunnen zien tot welke resultaten we kunnen komen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Voor mij was dit een lakmoesproef. Ik vroeg me af of er in de nieuwe constellatie, het door sommigen bejubelde België na de zesde staatshervorming waarin alles in zijn communautaire plooiën valt en waarin we vooral moeten samenwerken, bereidheid zou zijn om samen te werken en om goede verhoudingen te ontwikkelen. We komen van een jarenlange guerrilla. Het is eigenlijk, zoals u zelf hebt aangehaald, evident. We doen een aantal zaken gemeenschappelijk in het buitenland. Het gaat natuurlijk om federale posten. De federale overheid beslist hierover. Het zou echter getuigen van een bereidheid de guerrilla stop te zetten en de betrokken partners, de deelentiteiten, op voorhand even rond de tafel te brengen. Ik betreur dit.

Dit biedt weinig perspectief met betrekking tot andere dossiers waarvoor nog knopen moeten worden doorgemaakt en stappen vooruit moeten worden gezet. Ik denk onder meer aan de heronderhandeling van de samenwerkingsakkoorden en dan hebben we het nog niet eens over de protocollaire lijst.

Om die reden vond ik dit enigszins een lakmoesproef. Het was toch niet moeilijk geweest de betrokken entiteiten een paar dagen voor de verzending van het perscommuniqué op 19 december 2014 rond de tafel te brengen. De federale overheid kon dan meedelen wat voorlag, vragen eens na te gaan wat de consequenties voor de deelentiteiten zouden zijn en samen een oplossing zoeken. Door dit te doen, had de federale overheid een nieuwe sfeer kunnen creëren. Ik heb echter de indruk dat sommigen de confrontatiepolitiek uit het verleden willen voortzetten.

Van die confrontatiepolitiek wordt uiteindelijk niemand beter. Ik heb deze middag nog een gesprek gevoerd met een bedrijfsleider die geregeld een beroep op F.I.T. doet en die geregeld ambassadeurs nodig heeft. Hij heeft dat spanningsveld heel goed geschetst. Noch de gewone burger, noch de bedrijven halen enig voordeel uit die guerrilla.

Minister-president, die guerrilla kan enkel stoppen indien we duidelijke afspraken over de bevoegdheidsverdelingen maken en indien er aan beide kanten een beetje goede wil is om elkaar minstens te informeren. Ik betreur dat die goede wil aan de overkant alvast niet aanwezig is. Het versturen van een ongedateerde brief met gewoon een overzicht van wat in het perscommuniqué staat, is op zijn zachtst gezegd wat minnetjes.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Ten eerste vind ik het jammer dat de ambassades in de drie Baltische staten worden gesloten. Dit is natuurlijk een federaal debat. Ik zou minstens een van die ambassades open houden, maar de beslissing is op het niveau van de federale overheid genomen.

Ten tweede komen we uit een periode van slechte samenwerking. Ik vind 'guerrilla' een sterk woord, maar er is naast elkaar gewerkt. Ik zou willen vragen op een betere samenwerking te blijven inzetten. Ik geloof nog steeds dat dit mogelijk is en voor iedereen het beste zou zijn.

Ten derde maakt het niet veel uit of het om de ICBB of om een ander overleg gaat. Als alle punten kunnen worden besproken, als over praktische aspecten kan worden gesproken en als in overleg oplossingen kunnen worden gezocht, vind ik dit uiteraard zeer goed.

Minister-president, ik waardeer dat u in verband met de post in Rijsel open staat voor overleg met andere partners en een goede oplossing zoekt. Het kan om de

Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai of om iets anders gaan. We moeten F.I.T. zijn werk laten doen. Een goede oplossing valt boven confrontaties te verkiezen.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij de opmerking van de heer Van Overmeire dat de Federale Regering beter voor de beslissing werd genomen overleg met de gebruikers, de deelstaten, zou hebben gepleegd.

Mijnheer Van Overmeire, ik ben het er echter helemaal niet mee eens dat dit de schuld van de zesde staatshervorming zou zijn. Ik vind het gek dat u met betrekking tot dit dossier oppositie tegen de zesde staatshervorming wilt voeren. U moet oppositie voeren tegen de Federale Regering, die deze politieke beslissing heeft genomen zonder de Vlaamse Regering te informeren of overleg te plegen. Uw partij maakt deel uit van de Federale Regering.

Ik zou u willen vragen iets voorzichtiger en intellectueel eerlijker te zijn bij het zoeken van vijanden. Door die beslissing zonder overleg te nemen, heeft de Federale Regering een politieke daad gesteld. U kunt het best de Federale Regering terecht viseren voor deze politieke praktijk.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Mijnheer Vanbesien, ik weet niet of u mijn woorden al dan niet opzettelijk helemaal hebt verdraaid. U kunt op de geluidsopname horen wat ik heb geschetst. Sommigen vinden dat we nu naar een samenwerkingsfase overgaan. Ik stel vast dat die samenwerking er niet is.

Volgens mij bent u het daarmee eens. Dit staat los van uw evaluatie van de zesde staatshervorming. We bevinden ons op verschillende pistes. Dit is geen gevolg van de staatshervorming. Sommigen pleiten echter voor een nieuwe sfeer. Het is allemaal genoeg geweest en er zijn geen problemen meer. Als sommigen zich zo gedragen, wordt het echter moeilijk samen te werken.

De heer Rik Daems (Open Vld): Ik zou nog enkele punten naar voren willen brengen. Dit staat los van het feit of het om een regeringsbeslissing of een ministeriële beslissing gaat, want dat weet ik niet. In de Federale Regering komt een koninklijk besluit op de ministerraad indien er een conflict is. Daarnaast zijn er gewone ministeriële besluiten. Volgens mij gaat het hier om een ministerieel besluit, maar dat zou moeten worden geverifieerd.

Of het nu om een regeringsbeslissing of om een ministeriële beslissing gaat, het zou minstens fatsoenlijk zijn geweest dit te melden voor het in de pers is verschenen. Ik zeg dit op een heel kalme manier. Dit is gewoon een element van welvoeglijkheid. De minister van Buitenlandse Zaken is een goede vriend. Als ik hem zie, zal ik dit echter zeggen. Het kan ook geen kwaad dat te zeggen. Ik vind persoonlijk immers dat de vormelijkheid haar belang heeft. Wie synergiën tussen regeringen zoekt, moet weten dat de vormelijkheid niet zonder belang is. Een beetje manieren helpen, afhankelijk van de soort van manieren, in de ene of de andere richting.

Minister-president, misschien kan de Vlaamse Regering de ICBB toch vragen samen te komen en de nu tot stand gekomen problematiek agenderen. Dit is ook voor de toekomst belangrijk. We moeten immers begrijpen dat er met betrekking tot de buitenlandse economische bevoegdheden een spanningsveld is. We weten allemaal dat die bevoegdheden heel uitdrukkelijk op het niveau van de Vlaamse overheid zijn gepositioneerd. Een aantal elementen zijn federale bevoegdheden. We moeten hier niet flauw over doen. Er is een spanningsveld.

Mijn vraag is dan ook of het überhaupt te overwegen valt dit wel te doen. Het moet binnen diezelfde vormelijkheid passen. De vraag is of het zinvol zou zijn. Het kan evengoed een omgekeerd effect sorteren. Persoonlijk vind ik dat het niet gek zou zijn dit toch te overwegen.

Mijn laatste punt heeft betrekking op de grond van de zaak. Er zijn gevolgen voor onze aanwezigheid. Is het de bedoeling van de Vlaamse Regering de impact van vóór de beslissing van de Federale Regering, die een invloed op onze werking heeft, te behouden?

Dat een kantoor sluit, betekent niet dat onze activiteiten stoppen. Dit punt heb ik hier nog niet echt gehoord. Mijn vraag is of de huidige activiteiten, los van een of andere samenwerking, op hetzelfde peil zullen worden gehouden. Zullen de hiervoor benodigde budgetten wel degelijk worden vrijgemaakt? Dat lijkt me, los van de vormelijkheden en van de relaties tussen regeringen, de essentie van het verhaal.

Het gevolg mag niet zijn dat de impact van het Vlaams beleid hierdoor vermindert. Dat is de essentie. Dit is dan ook een vraag die ik nog zou willen stellen. Het is mogelijk dat u die vraag al hebt beantwoord. Het zou, zeker ten aanzien van het bedrijfsleven, niet slecht zijn dit eens duidelijk te stellen. Ze moeten weten dat dit geen impact op onze werking zal hebben.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik begin met het antwoord op uw derde vraag. Ik verwijs naar mijn antwoord op een vraag om uitleg op 9 december 2014. Toen heb ik gezegd dat er een SWOT-analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats) gebeurt door F.I.T. onder andere met het oog op het vestigen van eventuele nieuwe vertegenwoordigingen. Misschien worden er ook bepaalde bestaande tegen het licht gehouden. Ik heb er ook op gewezen dat de gevolgen niet overal dezelfde zijn. Er zijn VLEV'ers met een diplomatiek statuut. Op bepaalde plaatsen waar de federale vestiging sluit, is er iemand lokaal die niet het diplomatieke statuut heeft. Het is in de eerste plaats aan F.I.T.

Er gaan stemmen op dat Rijsel geen enkele betekenis heeft. Bepaalde ondernemers zeggen dat het niet nodig is. UNIZO bijvoorbeeld pleit er wel sterk voor. F.I.T. moet dat in eerste instantie beoordelen op zijn nut. Het is vlak over de grens, Keulen trouwens ook, toch denk ik dat het een nuttigheidsfactor heeft. Maar we moeten de autonomie van F.I.T. respecteren.

Ook voor het openen van nieuwe vestigingen moeten zij een SWOT-analyse doen. Ik ga hun ook vragen – het moet natuurlijk binnen de budgettaire context kunnen – of er een lokale vertegenwoordiger moet komen in het Balticum. De federale overheid gaat daar helemaal weg. Zoals de heer Kennes zegt, is het Balticum toch van oudsher, ook op handelsvlak, niet onbelangrijk voor Vlaanderen. Het kent de laatste decennia ook heel wat nieuwe impulsen. Ik ga dat voorleggen aan F.I.T. Ik volg u daarin: het is niet omdat de federale overheid vertrekt, dat wij moeten vertrekken.

Met zekerheid kunnen we zeggen dat er een serieuze budgettaire impact is in Rijsel en Keulen. Op andere plaatsen betalen wij al. Daarom heb ik gesproken over ongeveer 50.000 euro voor die twee steden. Wij betalen al aan de federale overheid. Het kan ook zijn dat we op bepaalde plaatsen een nieuwe locatie krijgen die veel goedkoper is, die niet aan die hoge prijs per vierkante meter zit die we nu betalen. Ik ben voorzichtig. Het kan op bepaalde plaatsen duurder zijn, op andere iets goedkoper. Het is voorbarig om er nu op in te gaan. Het is ook

niet het onderwerp van de vraag op zich. Dat laten we over aan F.I.T. Maar ik ben het dus met u eens.

Wat de Interministeriële Conferentie (IMC) betreft, weet u dat we vorige week een informele ontbijtbijeenkomst hadden met premier Michel. We hebben over heel wat thema's gesproken, onder andere de mogelijke punten van overleg op het Overlegcomité. Het eerste zal heel binnenkort plaatsvinden, over onder andere radicalisering, investeringsproblemen en ESR-problemen, die altijd terugkeren. Daar heb ik in de commissie Algemeen Beleid daarstraks ook over gesproken.

Een thema dat ik ook heb aangekaart, zijn de afspraken die moeten worden gemaakt voor het buitenlands beleid. Die vergadering zal ad hoc plaatsvinden met betrekking tot dit punt, maar hoe dan ook moet er in het Overlegcomité een bespreking plaatsvinden over een aantal belangrijke zaken. Ik denk aan de samenwerkingsakkoorden die moeten worden vernieuwd. Dat staat ook in het federale regeerakkoord. De vertegenwoordiging bij de EU is bijvoorbeeld niet aangepast aan de drie laatste staatshervormingen. Het is wel logisch dat dat gebeurt. Een ander pijnpunt is het statuut van onze diplomaten, dat moet worden opgewaardeerd. Het is nu ook opgenomen als prioriteit in het federale regeerakkoord.

Verder stelde premier Michel voor – dat kan ik toch wel zeggen – om eens na te denken over het aantal IMC's. Het zijn er nogal veel. Ik ben er ook van overtuigd dat je dat niet moet doen op vaste tijdstippen, zeer formalistisch, bijeenkomen om bijeen te komen. Het is misschien beter dat in het Overlegcomité wordt gezegd welke punten moeten worden behandeld en dat er dan aan een IMC wordt gevraagd om daarover bijeen te komen en zo tot een voorstel te komen. Dus eerder pragmatisch en ad hoc. Dat ze een permanent bestaan hebben, maar dat ze niet bijeenkomen met een periodiciteit die misschien eerder leidt tot formalisme.

U hebt dus een punt. Ik ben van plan om dat te agenderen, maar niet op het eerstvolgende Overlegcomité, want er moeten daarvoor nota's zijn van de regering, zoals u weet. In februari zouden we dat doen. Sommige punten krijgen dan misschien meteen een oplossing tijdens het Overlegcomité, andere worden verwezen naar een IMC. Ik ben het met u eens dat er voldoende punten zijn die daar om een uitklaring vragen.

Ik ga ook persoonlijk zeggen aan de federale minister van Buitenlandse Zaken dat het ten minste hoffelijk zou zijn geweest om vooraf aan de gebruikers – niet enkel wij, maar ook het Bureau International des Expositions (BIE) en het Agence Walonne à l'Exportation (AWEX) – melding te maken van de concrete plannen. Dat doe je privé ook, met een huurder, met een gebruiker. Dat is nu niet gebeurd, ik betreur dat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de visie van de Vlaamse Regering over de toekomst van de EU en de Grexit in het bijzonder
– 725 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, op 25 januari 2015 zijn er in Griekenland vervroegde parlementsverkiezingen. Men verwacht daar een overwinning van de radicaal-linkse partij Syriza, die de voorbije jaren hevig protesteerde tegen de hervormingen en mogelijk de hervormingsakkoorden in het kader van het Europese hulpprogramma voor Griekenland kan stopzetten. Daarmee komen we dus in de buurt van een Grexit, een uitstap van Griekenland uit de Eurozone.

Toen ik mijn vraag opstelde, collega's, minister-president, waren de krantentitels nogal expliciet: 'Grexit werpt schaduw over euro', 'Griekse crisis kan België miljarden kosten', 'Het Grexit-spook moet de angst aanwakkeren dat Europa instort', 'Terug naar eurocrisis?', 'Europese aandelen maken grootste duik in drie weken', 'Grexit niet langer taboe' enzovoort. Dat was de sfeer. Ondertussen zijn we een week verder. Een dag is in de politiek een eeuwigheid, een week is dan zeven keer een eeuwigheid. De soep lijkt alweer te zijn afgekoeld, en zal niet zo heet worden gegeten als ze werd opgediend.

Minister-president, uiteraard zijn de Griekse verkiezingen een intern Griekse aangelegenheid, waarbij misschien best noch de EU, noch de Europese lidstaten, noch al te veel andere externen met het vingertje wijzen. Dat kan wel eens een omgekeerd effect hebben. Toch komt de EU na de Griekse verkiezingen misschien opnieuw voor belangrijke keuzes te staan.

Minister-president, dit is een aanleiding om wat dieper in te gaan op een passage uit de beleidsnota Buitenlands Beleid 2014-2019, waarin u het hebt over de ambitie van de Vlaamse Regering om actief mee te bouwen aan een slagkrachtige EU. Ik citeer: "De Vlaamse Regering handelt als constructieve en betrouwbare partner in de EU. Vanuit een positieve basishouding durft ze zich ook kritisch op te stellen met het oog op een beter functionerende EU, die de vele uitdagingen waarvoor ze staat beter aankan."

Dat juich ik toe, omdat zeker in dit land in het verleden het debat al te snel stopte wanneer het woord Europa of Europese Unie viel. Dan werd er geacht een consensus te zijn en mochten er geen kritische vragen meer worden gesteld, terwijl elders in Europa dat debat wel aan de gang was. Op zich vind ik dat positief, al ben ik overtuigd van de voordelen van de EU. Het is overigens een constructie die men ons benijdt, elders in de wereld tracht men gelijkaardige initiatieven op te zetten. Vaak kent dat minder succes. Maar het is niet slecht dat er een kritisch debat over is. Het idee dat alles dat in Europa wordt geregeld per definitie beter en onfeilbaar is, is natuurlijk niet correct. Het is beter om kritisch om te gaan met een beleidsniveau. Dat verhoogt ook het draagvlak voor beslissingen die daar worden genomen.

Minister-president, kunt u toelichting geven bij de ambitie om een doelgerichte visie over de toekomst van de EU op te stellen? Welke vorm zal dat krijgen, is er een planning en zijn er al concrete stappen gezet of zitten die in de pijplijn? Op welke manier zal deze visie worden vertaald in concrete maatregelen of acties? Hoe moeten we dat allemaal zien? Bij wijze van aanleiding en insteek: kan en zal de Vlaamse Regering zich uitspreken over de problematiek van de zogenaamde Grexit? Heeft de Vlaamse Regering een specifieke houding?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Ik dank u voor uw vragen, mijnheer Van Overmeire. U vraagt naar de houding van de Vlaamse Regering over de problematiek van de Grexit. U hebt het niet gezegd, maar het zou een spijtige zaak zijn indien het zo ver zou komen. Toch is het een interne electorale wending, die eventueel tot een Grexit zou kunnen leiden. We moeten de verkiezingen afwachten. Ik ben ook benieuwd naar de uitspraken van de regering hierover.

Uw andere vragen zijn ook heel interessant. Het verwijt van onze fractie aan deze Vlaamse Regering tijdens de bespreking van de beleidsnota was ook dat we met heel veel structuren zitten, aanwezigheden, vertegenwoordiging, opereren als partner in plaats van de Federale Regering. Daar gaat heel veel aandacht naar in de beleidsnota, misschien ook deels terecht. Maar er gaat te weinig aandacht naar de inhoud. Dat werd in één alinea geconcentreerd, maar tegelijk leeg gelaten. U zou een initiatief nemen om een Europese visie op te stellen, minister-president.

Alles zal vallen of staan met die visie. Voorzitter, u hebt het vaak over de parlementaire diplomatie van Vlaanderen. U wilt deze commissie Buitenlands Beleid op Vlaams niveau opwaarderen en zijn rol laten spelen.

Ik verwijs naar de beleidsnota. Onder deel IV, strategische en operationele doelstelling, staat er: "Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verdedigen." U ging het initiatief nemen, minister-president, "om een doelgerichte visie van de Vlaamse Regering over de toekomst van de EU op te stellen. De tekst moet als leidraad dienen voor de Vlaamse overheidsdiensten bij de inschatting van wetgevende en andere initiatieven." Dat vind ik terecht. Verder zou u in die visietekst formuleren "welke rol we voor de EU zien in de aanpak van de grote uitdagingen waarvoor de Europese samenleving staat en met betrekking tot welke beleidsdomeinen de EU-regelgeving een meerwaarde biedt voor Vlaanderen." Dat zijn allemaal heel belangrijke passages.

In een volgende strategische doelstelling wilt u "een Europese reflex creëren". U wilt mee vorm geven aan "een gedragen EU, die steunt op de directe betrokkenheid van de burgers en die diversiteit koestert". Het gaat verder over de "bewustwording van de Vlaamse instellingen en actoren, het middenveld en de bedrijven". Dat alles "om die Europese bewustwording te verhogen". Om de Europese bewustwording te versterken, zet u in op een "vormingsprogramma voor personeelsleden" enerzijds, en anderzijds gaat u voorzien in "de proactieve monitoring en opvolging van en informatieverbreiding over actuele EU-initiatieven". Dat gaat u doen via het Vlaams-Europees verbindingagentschap (vleva).

Vleva is hier nog niet geweest, maar ik heb die mensen al met mijn fractie ontmoet. Zij werken heel professioneel. Ze hebben ons ook allemaal uitgenodigd voor een bepaald initiatief, waar ik spijtig genoeg niet bij kon zijn. Maar niet elke middenveldorganisatie is lid van vleva. Het is een beperkte groep. Je moet er een – al dan niet hoog – lidgeld voor betalen. Ik begrijp dat vleva een belangrijke partner is, maar als het uw enige partner is voor de informatieverbreiding over actuele EU-initiatieven, vrees ik dat die informatie niet zo breed zal toekomen bij de doelgroepen, achterban en middenveldorganisaties. Hoe gaat u dat aanpakken? Zijn er nog andere partners naast vleva?

En dan, u stelt dat u gaat blijven rapporteren. Heel belangrijk, en nu komt het, collega's. Voorzitter, het is ook een vraag aan u en aan de voorzitter van het parlement. De beleidsnota stelt namelijk: "We blijven ook rapporteren over Europese ontwikkelingen die relevant zijn voor Vlaanderen en voorzien in een brede bekendmaking van onze rapportering onder meer aan lokale besturen."

Over de rapportering in het parlement kunnen we niet klagen. Dat zit goed. We nemen initiatieven, we stellen vragen, we krijgen antwoorden. We gaan zo dadelijk in discussie met mevrouw Bynens. Maar, heel belangrijk, en daar komen wij in beeld, collega's: "Voorts werken we nauw samen met het Vlaams Parlement," – ik neem aan dat wij dat zijn – "voor wie we ons beschikbaar maken om toelichting" enzovoort. En dan: "Ik zal het initiatief nemen om in samenspraak met het Vlaams Parlement een visietekst uit te werken."

Als ik me niet vergis, voorzitter, collega's, zijn wij leden van dit parlement. We zitten in de commissie Buitenlands Beleid. Als er in de beleidsnota wordt aangekondigd dat er een visietekst komt met de leden van het Vlaams Parlement, die uitdrukkelijk worden vermeld, heb ik dat uiteraard toegejuicht. Mijn verwijt van een gebrek aan visie werd gepareerd met een alinea met de belofte om een visienota te maken, en meer nog, samen met de burgers, verschillende stakeholders en – vrij uitzonderlijk – met een uitdrukkelijke verwijzing naar het Vlaams Parlement.

Ik ben daar lid van, ik ben lid van deze commissie. Ik ben enorm geïnteresseerd in de Europese instellingen, aangelegenheden en wetgeving, en in de EU-sensibilisering bij de achterban, de lokale besturen, de burgers. Dus: wie weet hoe het Vlaams Parlement intussen is gecontacteerd voor die visienota die wordt ontwikkeld? Ik hoop dat die wordt ontwikkeld. Als ik vandaag als antwoord krijg dat men er nog aan moet beginnen, is dat erger dan dat ze het Vlaams Parlement vergeten zijn. Het ziet er een beetje tricky uit. Ik ben heel benieuwd naar uw antwoord, minister-president.

Hoe ziet die visietekst eruit en wanneer komt die? Het is belangrijk om dat te doen, zoals u in de beleidsnota zegt, samen met het Vlaams Parlement. Niet een nota uitwerken, op tafel leggen in de commissie, en dan meerderheid tegen oppositie door de strot duwen. Als het gaat om de draagkracht en de sensibilisering voor de EU in heel Vlaanderen, kunnen we beginnen om er samen in het Vlaams Parlement werk van te maken. Ik ben ook benieuwd welke stakeholders erbij betrokken zijn. *(Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire)*

Nee, nee, de minister-president zegt dat hij het Vlaams Parlement betreft. Dus ik vraag: hoe, wat, waar, wanneer, met wie, toch niet met mij.

De voorzitter: Mevrouw Turan, de bijkomende vraagstellers hebben in principe twee minuten. U bent nogal uitvoerig, ik laat dat toe uit hoffelijkheid. Maar ik vraag toch dat we in het vervolg proberen bij die twee minuten te blijven.

De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister-president, collega's, ik wil even teruggaan naar de bezorgdheden over een Grexit. Die onrust is er in Griekenland. Ik vind het een zeer pertinente en belangrijke vraag. Toch moeten enkele zaken op scherp worden gesteld. De leider van Syriza, Tsipras, heeft inderdaad een voorsprong in de peilingen. Het ziet ernaar uit dat hij die parlementsverkiezingen zal winnen.

We zullen zien. Het lijkt erop dat de nieuwe Griekse regering nieuwe onderhandelingen zal starten met de Europese Commissie en met het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Ik wil in dit verband een aantal accenten leggen. De vraagsteller heeft ondertussen een en ander geactualiseerd.

Mijn woorden zijn bedoeld als constructieve aanvulling en als omkadering van de aangehaalde vrees om een Grexit. Ik zal dit in een aantal punten bundelen en niet uitweiden.

Ten eerste ging het om mevrouw Merkel, haar partij en haar woordvoerder. Volgens hem is de realiteit dat een kwijtschelding van de schulden of een Grexit in feite niet echt aan de orde is, hoewel het theoretisch mogelijk zou zijn. Daarnaast hebben de heer Dijsselbloem, de voorzitter van de eurogroep, de heer Tsipras en de heer Katainen, vicevoorzitter van de Europese Commissie, een en ander in een actueel perspectief geplaatst. Ik zal dat niet allemaal herhalen.

Toen ik de tekst van de vraag om uitleg las, vond ik het, in het licht van de door de heer Van Overmeire aangehaalde vrees in verband met een Grexit, belangrijk de commissie een spiegel voor te houden. Ik ben zeer geïnteresseerd in het antwoord.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, ik ben het op twee punten eens met de heer Van Overmeire. (*Gelach*)

Mijnheer Van Overmeire, het is niet aan ons hier over de Griekse binnenlandse politiek uit te weiden. Een consequentie hiervan is dat het de opdracht van de Europese Commissie is rekening te houden met de wil van het volk van Griekenland. Dit betekent dat we een nieuwe president, wie dat ook moge zijn, ernstig moeten nemen als leider van dat land. Met hem moeten verdere onderhandelingen worden gevoerd.

Ik ben het er ook mee eens dat de Vlaamse Regering zich over een Grexit zou uitspreken. In het geval van Griekenland gaat het dan om een uitstap uit de eurozone en niet zozeer uit de Europese Unie. Ik wil het onmiddellijk invullen. Ik weet niet of dit ook uw invulling zou zijn.

De Vlaamse Regering zou, net als de EU zelf heeft gedaan, duidelijk moeten stellen dat er helemaal geen uitstap uit de eurozone is. Dat bestaat niet. Dat is niet voorzien. Dat is niet aan de orde. We mogen een uitstap uit de eurozone of een vorm van voorwaardelijke aanwezigheid in de eurozone niet als een beleidsinstrument in de EU installeren. Dat zou, ook op de financiële markten, enkel nog meer onzekerheid met zich meebrengen.

Het grootste gedeelte van de Griekse schulden zijn schulden in euro's. Indien Griekenland naar een nieuwe drachme zou gaan die minder waard is dan de euro, zouden de schulden van dat land in een klap serieus toenemen. Dat zou nog een grotere strop rond het land betekenen.

We moeten hiermee stoppen. We moeten de nieuwe vertegenwoordigers van het land ernstig nemen. We moeten met hen praten. We moeten hierbij echter uitgaan van de evidentie dat landen niet uit de eurozone kunnen worden gestoten.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik zoek de zin van deze discussie. Het zal wel aan mij liggen. We hebben verklaard dat we geen invloed op de Griekse beslissing zullen uitoefenen. We zullen ons hiervan onthouden. Ze weten niet dat we hier nu over spreken. Wie weet welke paniek hen zou kunnen omvatten? Wat we wel kunnen doen, is eventueel vooruit kijken. Indien dit gebeurt, moeten we maatregelen treffen. We moeten voorzichtig zijn en afspraken maken. De vraag is hoe we dit moeten doen. Voor het overige zie ik, met alle respect, het nut van deze discussie niet in.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik wil me eerst enigszins bij de laatste spreker aansluiten. Ik heb al herhaaldelijk gesteld dat een simpele vraag om uitleg in dit parlement telkens opnieuw tot een heel breed debat kan leiden.

Mijnheer De Croo, u bent het best geplaatst om te weten dat dit in de Kamer van Volksvertegenwoordigers niet kan. De mondelinge vraag is van de vraagsteller en

het antwoord is van de minister. Ik stel vast dat dit telkens opnieuw tot een zeer breed debat leidt en dat hierbij de spreektijden worden overschreden.

Volgens mij kunnen dergelijke debatten beter worden georganiseerd. Dit kan het best in de vorm van een echt debat en niet naar aanleiding van een vraag om uitleg of een actuele vraag. Dat is mijn persoonlijke mening. Het Vlaams Parlement beslist hier zelf over.

Mevrouw Turan, het verwondert me telkens weer dat relatief kleine vragen om uitleg, ook in andere commissies, tot zeer uitvoerige debatten leiden. Hierbij wordt, met alle respect, wel eens iets herhaald wat al naar aanleiding van de beleidsnota is besproken. Ik zal op uw punten ingaan, maar eigenlijk hebben we dit al besproken. Een beleidsnota is een beleidsnota. Ik zal dit verder uitwerken. U kunt hier elke week verwijzen naar wat in de beleidsnota staat.

U hebt zich denigrerend uitgelaten over wat deze deelstaat met betrekking tot Europese aangelegenheden doet. Ik zal nooit superlatieven gebruiken, maar volgens zijn er weinig deelstaten in de EU die een zo actief beleid ten aanzien van de EU voeren. Ik zeg dat in alle bescheidenheid.

In 2004 heb ik de maandelijkse rapportering over Europese dossiers ingevoerd. U krijgt elke maand een overzicht. Dit is een overzicht van alle aangelegenheden in hun totaliteit, met inbegrip van de inbreukdossiers. U krijgt elke maand een zeer verzorgd document. Ik heb dat destijds ingevoerd. Toen heette dat 'Vinger aan de pols'.

Ik heb ervoor gezorgd dat het Vlaams Parlement de subsidiariteitstoets kan uitvoeren. Die verklaring is aan het Verdrag van Lissabon toegevoegd. Dat was toen een zeer zwaar discussiepunt.

Ik heb in die periode ook het vleva opgericht. Al deze zaken laten ons toe met betrekking tot onze bevoegdheden een proactief beleid ten aanzien van de EU te voeren.

Mevrouw Turan, ik vind ook dat we een dergelijk beleid moeten voeren. Ik wil dat zo veel mogelijk doen, met respect voor de verhoudingen en zo veel mogelijk in samenspraak met het Vlaams Parlement. Ik meen dat.

Natuurlijk moet iedereen zijn rol vervullen. De Vlaamse Regering neemt beslissingen. Met betrekking tot een aantal zaken beschikt het Vlaams Parlement over een controlerecht. We zouden alles ook samen kunnen beslissen. Voor mij is dat goed. In dat geval mag u me echter niet langer interpelleren. Voor het comfort van de Vlaamse Regering zou het een goede zaak zijn indien alles hier zou worden gevalideerd. Dit zou een nieuwe invulling van de scheiding der machten betekenen.

Zeker met betrekking tot deze aangelegenheid moeten we in dialoog treden. We doen dat ook. Het is de bedoeling het Vlaams Parlement op voorhand bij een aantal aangelegenheden te betrekken. Ik vind het zinvol om, net als in de Tweede Kamer in Nederland, de volksvertegenwoordigers op een andere manier bij de besluitvorming te betrekken en niet te stellen dat alles al is beslist en dat iedereen het maar moet slikken en doorspoelen.

Ik zal werk maken van de zaken die in de beleidsnota staan vermeld. Begin februari 2015 zal de Vlaamse Regering op basis van het werkprogramma voor 2015 van de Europese Commissie de prioritaire dossiers selecteren die voor de Vlaamse Regering relevant zijn. Het gaat om Europese dossiers die een grotere aandacht vergen tijdens het verdere beleidstraject binnen de Europese instellingen. Dit document zal tevens een preliminaire subsidiariteitsinschatting van de Vlaamse Regering bevatten.

Het document zal de vorm van een nota aan de Vlaamse Regering aannemen. We zullen die oefening jaarlijks herhalen. Ik vind het belangrijk dat we nagaan welk wetgevend werk of welke onderdelen van het werkprogramma van de Europese Commissie de grootste impact op ons hebben en hoe we daarmee moeten omgaan.

De Vlaamse Regering is niet bevoegd om de subsidiariteitstoets uit te voeren. Dat is een zaak van het Vlaams Parlement. We willen echter toch een inschatting geven. Ik zal dit allemaal naar het Vlaams Parlement sturen. Het Vlaams Parlement moet hier vervolgens in al zijn wijsheid mee omgaan zoals het hiermee meent te moeten omgaan.

Als alles goed gaat, zal de Vlaamse Regering in mei 2015, de Europamaand, een tweede nota goedkeuren. Deze nota zal betrekking hebben op de versterking van de Europese reflex in Vlaanderen. We vertrekken vanuit het gekende principe: 'In foro interno, in foro externo'. We geven daarbij toelichting bij de opvolging van het Europees beleidsproces om een duidelijke nieuwe stap te zetten. Ik hoop dat dit het Vlaams Parlement kan inspireren om eventueel eenzelfde oefening te maken.

Voorzitter, ik weet dat u en andere commissieleden op dit vlak aspiraties hebben. Ik vind dat we dat Europees beleid proactief moeten trachten op te volgen. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement moeten nog meer impact krijgen op de toekomstige Europese regelgeving. We moeten onze belangen met betrekking tot de voorgenomen Europese regelgeving vroeg in kaart brengen. We moeten de aandachtspunten, de kansen en de noden identificeren. Dit moet gebeuren gedurende het hele beleidstraject van een Europees wetgevend initiatief, dat toch ongeveer 2,5 jaar duurt. Het komt er steeds op aan vroeg te beginnen. Op het ogenblik dat de regelgeving bestaat en moet worden omgezet, moeten we natuurlijk geen debat meer voeren.

In een later stadium wil ik een toekomstvisie voor de Europese Unie uitwerken. Dit wordt een reflectiedocument waarin we ons hierover buigen. Dit document is niet klaar. Ik zal nu al een aantal elementen aanhalen.

Het gaat onder meer om de kerntaken van de EU of, anders geformuleerd, om wat Brussel wel en niet moet doen. Het gaat ook om het meerlagig bestuur, om de subsidiariteit en om een betere Europese regelgeving. Dit ligt volgens mij in de lijn van wat commissievoorzitter Juncker wil doen. Het gaat om responsabilisering, solidariteit, competitiviteit en duurzaamheid. Dit zijn slechts een aantal elementen. Die oefening is nog niet gemaakt. We moeten dit nog uitwerken. Ik wil dit bottom-up aanpakken. Ik wil alle actoren die er belang bij hebben, hierbij betrekken. Ik denk hierbij aan het middenveld, aan het vleva en aan mijn eigen departement.

Ik wil tevens een formule vinden om dit met het Vlaams Parlement te kunnen bespreken. We moeten nagaan hoe we dit kunnen aanpakken. We kunnen hiervoor misschien een groenboek of een conceptnota gebruiken. De mensen die net de vergadering van de commissie Algemeen Beleid hebben bijgewoond, hebben vernomen dat ik de Vlaamse Regering vorige vrijdag een conceptnota over het onteigeningsrecht heb laten goedkeuren.

Dit dossier bevindt zich nog in een vroeg stadium. Ik vind dit zinvoller dan hier een mondeling en vaak voorspelbaar debat te voeren over een al afgewerkt ontwerp van decreet. De uitkomst staat op voorhand vast. Zo werkt het nu eenmaal. De Vlaamse Regering keurt iets goed en passeert het langs het Vlaams Parlement. Met een conceptnota of een groenboek kunnen we een bredere dialoog voeren. Iedereen kan zijn inbreng hebben.

Hoe we dit concreet zullen aanpakken, weet ik nog niet. Ik zal echter het voornemen uitvoeren dat ik in de beleidsnota heb opgenomen. Het heeft geen zin over een breed draagvlak en een brede dialoog te spreken, als de Vlaamse Regering het eerst goedkeurt en de rest er dan akte van mag nemen. Zo werkt het niet. We moeten volwassener vormen van dialoog tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement zoeken.

Mijnheer De Croo, wat ik net over de vragen om uitleg heb gesteld, zeg ik eigenlijk al jaren. Ik weet dat u bij uw intrede in het Vlaams Parlement ook tamelijk verwonderd was. Ik vind dat we hier nog steeds op een negentiende-eeuwse manier dialogeren.

In de Nederlandse Tweede Kamer wordt ook schriftelijk gewerkt. Stukken worden meegestuurd met een brief aan de Tweede Kamer waaraan ook de reacties van de fracties zijn toegevoegd. Hier moet alles mondeling, inclusief de verslaggeving. Ik vind dat het efficiënter en met meer diepgang kan, maar ik ben slechts een minister-president. Het Vlaams Parlement gaat al jaren niet in op die verzuchtingen.

Tijdens de vorige legislatuur heb ik het eerste groenboek gelanceerd. Dat is toen in een zeer penibele periode gebeurd. De Federale Regering had net een groenboek aangekondigd en dit was enigszins een voorwerp van spot.

We hebben dit gedaan met betrekking tot de interne staats Hervorming en ik vind dat we die weg nu ook moeten inslaan. De conceptnota over het toekomstige onteigeningsdecreet stelt een aantal vragen en bevat niet alle antwoorden. Moeten we bepaalde roerende goederen ook kunnen onteigenen? Dat is een vraag die nog moeten bespreken. Ik hoop dat niet iedereen a priori stelt dat we roerende goederen niet kunnen onteigenen of dat we alle roerende goederen moeten kunnen onteigenen. We moeten nagaan wat zinvol is. We moeten de deskundigen bevragen. Vervolgens moeten we tot allerlei oplossingen komen. Dit is slechts een voorbeeld. De conceptnota bevat vier of vijf dergelijke vragen. We moeten die vragen kunnen bespreken. De conceptnota is allicht ook niet volledig. Daarvoor dient net de dialoog.

Met betrekking tot de visienota zullen we een ernstig proces doorlopen. Het departement krijgt de opdracht hiervoor te zorgen. Zodra we over een visietekst beschikken, moeten we de juiste formules zoeken om hierover een dialoog te voeren.

Mijnheer De Croo, wat de Grexit betreft, deel ik uw mening. Ik verwijs even naar wat de woordvoerder van premier Merkel op 6 januari heeft verklaard: "The German government is not debating this issue." De verkiezingen moeten nog plaatsvinden. We kunnen op allerlei hypothesen ingaan. Ik lees echter ook de peilingen. Blijkbaar wil 75 procent van de Grieken koste wat het kost in de eurozone blijven. Ik verneem dat in bepaalde hiertoe bevoegde gremia, zoals de Nationale Bank, intern over een aantal zaken wordt nagedacht. Wie zijn wij echter om als overheid in dit stadium een standpunt over een mogelijke Grexit in te nemen?

We moeten de Grieken eerst democratische verkiezingen laten houden. We zullen zien welke nieuwe regering hieruit voortkomt en wat die regering van plan is. Een eventuele coalitiewissel betekent niet dat de Grieken het voornemen zouden hebben uit de eurozone te stappen. Het lijkt me niet productief hier nu grote debatten aan te weiden. Volgens mij hebben we andere besognes die voor ons meer prioritair zijn.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan leven met wat u over de Grexit hebt gezegd. Het is echter de bedoeling deze commissie op te waarderen. We willen meer interesse voor de EU tonen en de Europese besluitvorming actiever opvolgen. De kranten schrijven al een week over een Grexit. Een gedachtewisseling, in welke vorm dan ook, lijkt me aangewezen.

Ik ben het ermee eens dat niet alle bestaande instrumenten de juiste instrumenten zijn. Als Vlaamse volksvertegenwoordigers moeten we echter de instrumenten gebruiken die ons worden aangereikt. We zijn bezig met de denkoefening. Misschien kunnen we andere manieren vinden om hierover te overleggen. Ik wil daar graag mee over nadenken. Tot het reglement wordt aangepast, zitten we met een reglement dat we moeten toepassen. Als we nieuwe formules vinden, ben ik met plezier bereid me hiervoor in te schakelen.

Vlaanderen voert zeker een actief beleid. Volgens mij zijn er weinig andere deelstaten die dat doen. Het is ook in ons eigen voordeel. Ik ben blij dat we zo actief zijn. Nog niet zo lang geleden gingen we ervan uit dat de koppeling met de EU een evidentie was omdat de Europese instellingen deels in Brussel zijn gevestigd. Het is een goede zaak dat we de voorbije jaren op dat vlak een inhaalbeweging hebben gemaakt. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement volgen de zaken veel actiever dan in het verleden op. We hebben nog een lange weg af te leggen, maar het gaat in de goede richting.

Minister-president, het is een goede zaak dat u de subsidiariteitstoets hebt aangehaald. U houdt ons hiermee een spiegel voor. We beschikken over een instrument. De werkelijkheid is echter dat het heel moeilijk is dit instrument ook te gebruiken. We moeten nagaan hoe we die toets in het Vlaams Parlement effectief in de praktijk kunnen brengen. Daarna moeten we de resultaten van die oefening ook naar iets bruikbaar vertalen.

Het reflectiedocument zal er in een later stadium aankomen. Dit kan volgens mij een interessante oefening worden. We zullen hier met plezier aan meewerken.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Minister-president, u mag me niet verkeerd begrijpen. Ik stel me niet denigrerend op. Wat de nota betreft, heb ik enige kritiek gegeven. Die nota was er niet op het ogenblik dat we de beleidsnota hebben besproken. Ik heb die kritiek gegeven, maar u hebt verklaard dat u hier grondig aan moet werken en dat u met de nota zult komen.

Ik heb gelezen dat u dit "samen met het Vlaams Parlement" wilt doen. U bent een van de weinigen of misschien zelfs een uniek geval. U wilt het Vlaams Parlement opwaarderen en de betrokkenheid vergroten. Ik vind dat positief. U hebt net bevestigd dat het niet uw bedoeling is hier met een tekst aan te komen en daarover te laten stemmen. U denkt na over de juiste formule om het Vlaams Parlement en deze commissie hier ernstig bij te betrekken vooraleer een finale tekst op tafel komt te liggen.

We willen hier graag aan meewerken. Ik wil niet denigrerend doen. We geloven daarin. Indien we Vlaanderen willen sensibiliseren en het middenveld, de lokale besturen en de burgers van het belang van de EU willen overtuigen, moeten we dat hier samen dragen. Op dat vlak steunen we u. U hebt bevestigd dat u meer betrokkenheid wilt. We willen, los van meerderheid en oppositie, niet met een finale tekst worden geconfronteerd. Volgens mij is het heel belangrijk dit samen te doen.

De heer Rik Daems (Open Vld): Minister-president, volgens mij hebt u een aantal belangrijke punten aangehaald. Over de Grexit zelf wil ik het niet hebben.

Persoonlijk vind ik dat gebeurtenissen die een dergelijke envergure hebben of kunnen hebben en die een directe impact op het economisch of maatschappelijk wezen van Vlaanderen hebben, hier kunnen worden besproken.

Wat de momenteel gehanteerde formules betreft, hebt u overschot van gelijk. Ons reglement laat dit echter niet toe. We moeten daar eerlijk over zijn. We moeten hier eens over nadenken. Zolang het reglement bestaat, kunnen we natuurlijk niet buiten die regels treden. De huidige vraagformule leidt er echter toe dat de vragen om uitleg van vraagstellers worden geaccapareerd. Daar komt het eigenlijk op neer en dat is niet fijn. We hebben dit punt al een aantal keren naar voren gebracht.

Ik vind het belangrijk dat u in deze commissie en in het Vlaams Parlement hebt verklaard dat u een conceptnota zult indienen over de wijze waarop we met de EU omgaan en over de impact van de EU op ons dagelijks leven en onze toekomst. U wilt die nota niet enkel met het Vlaams Parlement in een nog te onderzoeken dialoog op een volwassen wijze tot stand laten komen.

Dat is de klassieke techniek van een open end-debat, waarbij je een debat aangaat, en waarbij de regering natuurlijk de volle bevoegdheid houdt om finaal de visienota te maken, maar waarbij de input ex ante belangrijk is, omdat die desgevallend de visienota kan versterken. Ik ga er toch van uit dat er, in deze commissie in het bijzonder en in het Vlaams Parlement in het algemeen, collega's rondlopen die een meerwaarde kunnen leveren.

Ik vind het heel fijn te horen, minister-president, dat u dat zo wilt aanpakken. Deze commissie staat ervoor open om, in overleg met uw kabinet, te kijken wat het meest doeltreffend is. Daarbij kan er ruimte worden gelaten om er los van meerderheid en oppositie aan mee te werken, maar ook om, wanneer die visienota tot een conclusie komt, de rechten van meerderheid en oppositie te laten gelden. Dat is evident. Het is een heel interessant en positief gegeven. Ik ervaar uw uitspraak als een uitnodiging en ga er graag op in.

Deze commissie werkt al hard aan hoe we zelf meer impact kunnen hebben op het Europese gebeuren. Ik wijs alleen al op het feit dat we mevrouw Bynens deze middag voor de tweede keer horen over een document dat zelden of nooit het licht ziet in de parlementaire werking, maar van onvoorstelbaar belang is. Het gaat over alle investeringen in de Europese Unie, gereflecteerd naar Vlaanderen, ook naar Wallonië, Brussel en België. Minister-president, in goed overleg willen wij mee de impact van het hele Europese gebeuren meten. Ik begrijp dat u proactief wilt zijn, minister-president. In de mate dat het nuttig is om er als parlement ook proactief aan te werken, zullen wij dat zeker doen. Ik denk dat ik dat namens de commissie mag zeggen.

Vandaag was in de Senaat aan de orde dat men een rapport maakt over hoe de Europese richtlijnen tot stand komen en worden omgezet. Het is een grote bezorgdheid die we ook in deze commissie hebben. Daar heb ik ook meegegeven dat het niet gek zou zijn als ook het Vlaams Parlement een insteek kan geven. Uiteindelijk zijn wij als deelstaatsenator afgevaardigd uit dit parlement, om te proberen zo een impact te hebben. We hebben meegemaakt dat een collega zei dat de minister-president van Wallonië had gesuggereerd om bepaalde mensen te horen. Daarom haal ik het aan. Als u suggesties hebt voor dat debat, is dit een uitnodiging. In de regeling van de werkzaamheden zal aan de orde komen hoe wij ermee omgaan, maar dan zetten we u vriendelijk buiten.

De conclusie is dat we beter af zijn na uw antwoord dan ervoor, want we weten nu dat we betrokken zullen worden bij het tot stand komen van een visienota en dat we een meerwaarde kunnen creëren. Persoonlijk vind ik het een heel positief antwoord, waarvoor dank.

Minister-president Geert Bourgeois: Daarstraks heb ik een opsomming gegeven van wat we allemaal proberen te doen met Vlaanderen, ik ben nog enkele zaken vergeten. Mevrouw Bynens is reeds aanwezig, die straks tekst en uitleg zal geven bij het plan-Juncker, met veel aandacht voor de investeringsmogelijkheden. Ik wijs er dus op dat we een zeer sterke vertegenwoordiger hebben bij de EU. Dat is heel belangrijk, ook in het kader van de proactiviteit. Er is ook een debriefing na de raden, waarop het parlement een beroep kan doen. Ik ben heel blij dat het parlement zelf die rol wil opnemen. Ik vind het ontzettend goed dat u die toelichting krijgt. U ziet dat er een wil is voor samenwerking.

Dus ik herhaal – en ik hoop dat u het ook gelooft, mevrouw Turan, al zullen we uiteraard politiek van mening verschillen – dat we dit ‘open end’ moeten doen, zoals de voorzitter het noemt. Laat ons eens nadenken over die formules. Gaan we kleine seminars organiseren, bijvoorbeeld? Ik heb vijf thema’s gegeven. Hoeveel het er worden, doet er niet toe. We kunnen overleggen met vleva, waarom niet. We kunnen iemand uitnodigen uit het buitenland, of een deskundige, of twee opponenten eventueel, om erover te discussiëren.

Dit is voor mij niet gebonden aan een termijn. We bereiden het beter grondig voor. Finaal zal er hier niet over worden gestemd. Het is een visienota van de regering, die tot stand zal komen na dialoog, na inbreng ook van het parlement. Dat is een uitgestoken hand. We kunnen er allebei beter van worden als we het proces samen aanpakken. Het werkprogramma is wel min of meer aan een termijn gebonden, de visienota niet. Ik kan natuurlijk snel iets uitschrijven, maar dat is niet de bedoeling, wel om er dieper en fundamenteler mee bezig te zijn.

Ik ontmoet veel collega’s uit het buitenland, u ook allemaal. Op dit ogenblik, of u het nu graag hebt of niet, is er in heel Europa discussie over de EU: ook in landen die behoren tot de founding fathers, en niet enkel bij de gedoodverfde partijen, ook bij andere partijen. Ik vind het belangrijk dat we daarmee bezig zijn. Ik hoop op een goede dialoog.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.